

Lumina S

Schimb

On. Red. «Transilvania»

Loco (str. Șaguna 6)

Foaie săptămânală pentru p

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . Lei 55--
Pe o jumătate de an 30--
Pentru străinătate 100--
Pentru America pe un an . . . . . dolari 2--

== Un număr 1 Leu. ==

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Sibiiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Redactor: Preotul IOSIF TRIFA.

ANUNȚURI

se primesc în administrația din strada Mitropoliei 45.

PREȚUL ANUNȚELOR:

Un șir mărunț 3 Le' pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

SE CERIȘUL.

Câmpiile întinse ale țării poartă în brațe binecuvântate pâinea cea de toate zilele.

In locurile, ferite de urgiile văzduhului și de mânia apelor grabnice, avem o recoltă mulțămitoare.

Căci la multe întâmplări e supusă sămânța de când se samănă și până ce e răsplătită cu rod. Multe semințe pier în pământ, iar altele după încolțire și multe sub urgia iernii, iar altele la schimbările primăverii cu toate toanele, și multe sunt năpădite de buruieni, iar uneori ni-o trage Dumnezeu de dinaintea noastră când stăm în preajma secerișului.

Drept aceea plugarul socotește pe drept recolta un dar al lui Dumnezeu, să-i răsplătească truda și lumea să nu peară de foame.

Nici un fel de om nu înțelege mai adânc decât plugarul că trăim din darul și din mila lui Dumnezeu.

O sfântă țărână, cum se înfioară până în adâncurile sale fînța noastră când te atingem cu piciorul, căci tu ne hrănești cât trăim, iar când nu mai suntem, la sânul tău ne hodinim!

Unde ne ducem să secerăm, am început cu lacrimi să sămănăm.

Dar nici celce ară și samănă, nici celce udă este ceva, ci celce face să crească și acela e bunul Dumnezeu!

Pământul dela sine arareori aduce ceva bun, fără să se amestece truda omenească.

Neghină și spini și polomida — a fost cuvântul de certare pentru rodul pământului, care se întinde înainteașilor neascultării.

Și unde cresc neghinele și spinii și polomida, nu se duce secerătorul să culeagă recolta pâinii.

Și este un ogor tot atât de sfânt, ca și cel sărutat de razele soarelui, udat de roua cerului și alintat de suflarea vântului, de pe acela încă se ridică o recoltă.

E ogorul sufletului, al minții, al simțirii creștine și al faptei de omenie.

Nu v'ați gândit, o bunilor cetitori, că nici în acest ogor sămânța cea bună nu crește, dacă n'o samănă cineva și chiar sămănând-o și crescând, nu ajunge totdeauna să dea rod, pentru că omul își pierde răbdarea, îl amăgește ispita și vrășmașul din noi și cel din jurul nostru.

Și sunt sămănători de ură, pismașii luminei și criminalii lenii, cari toți vreau să trăiască mai bine decât modeștii lucrători ai binelui. Dar lumea nu trădește pe urmele acelora.

Dă, Doamne, roadă câmpurilor să nu mai scâncească râii, și i satură, căci numai Tu îi poți mulțămii, iar după-ce vei fi îngrijit de toate jigăniile, cari trădesc în întunerecul pământului, și de cele de pe pământ și din văzduh, nu uită să dai niște fărmituri și celor ce le cade sudoarea în țărâna sfintei brazde, pe care trăiesc Românii de două mii de ani!

A adus și atâtea bunătați, pe care nu le-am fi văzut fără grozăviile războiului.

Că nu vedem toate bunătațile, pricina e că sunt tot cei vechi atotputernici, cari n'au trecut prin Oceanul sângelui și prin vatra de foc curățitor a războiului.

De unde să vie înfrățirea popoarelor când tot aceiași politicieni dinainte de războiu țin morțiș să cârmuească lumea!

A învățat războiul să se lapede lumea de plăceri, îmbuibare.

Războiul a predicat că nu e bine să se lege omul de bunurile vremelnice și să prețuească cele veșnice.

A învățat lumea că cel ce ridică sabia de sabie pierde și cel ce asuprește pe aproapele său, va plăti cu capul său toate nedreptățile, pe cari le-a săvârșit.

Dar am învățat în războiu că cei tari nu stau în veci, și adevărata tărie stă în suflete întregi moarte și râvnitoare după ideal.

Războiul ne-a învățat cât este de înșelător norocul omenească.

În fața morții și a primejdiei s'a văzut că și cel mai întunecat necredincios își întinde mâinile spre cer, bine știind că mâinile către Dumnezeu aduc mântuire, iar cele înarmate aduce moarte.

Și au mai învățat că nici un bine nu vine fără suferință.

Multă lume nu poate înțelege că pâinea bucuriei nu se frânge decât celui ce goleşte paharul amărăciunii.

Noi Românii, cari am trecut prin atâtea vămi, cu înfricoșare am văzut că mântuirea de la Dumnezeu ne-a venit căcl nu eram pregătiți să ajungem acest sfârșit fără ajutorul și puterea lui, în a cărui mână e soarta tuturor neamurilor.

NOUĂ ANI.

La 1 August c. se împlinesc 9 ani dela declararea războiului între Austro-ungaria și Serbia. Nouă ani cât nouă veacuri. N-au perit numai oameni de rând, ci și regi și împărați puternici au fost prinși între dărâmaturile statelor și ale împărățiilor apuse.

Dela potop n'a fost o certare mai înfricoșată asupra lumii decât acest războiu. Au luat parte neamuri din tot pământul. Puțini au putut sta la o parte, dar și aceia au avut să sufere, pe urma năprasnicului războiu. Se caută cine e pricinuitorul războiului, temându-se toți de răspunderea pentru atâtea, jaf atâtea trudă nimicită, atâtea vieți jertfite, atâtea suferințe, care nu pot fi închise în inimile omenești fără să răsun glasul lor în lume.

Un tânăr licean, Prințip a aruncat o bombă în 28 Iunie 1914 și a omorât în

Serajevo pe moștenitorul Tronului austro-ungar și pe soția sa.

Din această scântee s'a aprins o lume întreagă. Dar îndărătul acestui fapt stau o mulțime de cauze: tirănia și apăsarea maghiară asupra naționalităților, ura de moarte dintre Englezi și Germani, idolul de îmbogățire și mai cu seamă nebunia unei lumi fără de Dumnezeu. Dar nu pentru acestea s'au jertfit milioanele, cari au îmbrăcat cămașa morții, ci pentru isbânda unei dreptăți a celor apăsați, a celor buni și neluați în seamă.

Plugul de foc al războiului n'a răcolit numai pământul ci a spintecat și sufletele oamenilor trăgând brazde adânci de sfâșietoare dureri.

S'au nărui tronuri și împărății, s'au mutat hotare, dar au rămas granițe în sufletele omenești.

Școala națională:

„Nicolae Iorga la Vălenii-de-Munte“.

S'a deschis și vara aceasta, cu sute de ascultători, veniți din toate unghiurile țării ca să asculte Evanghelia vieții de român și om de omenie.

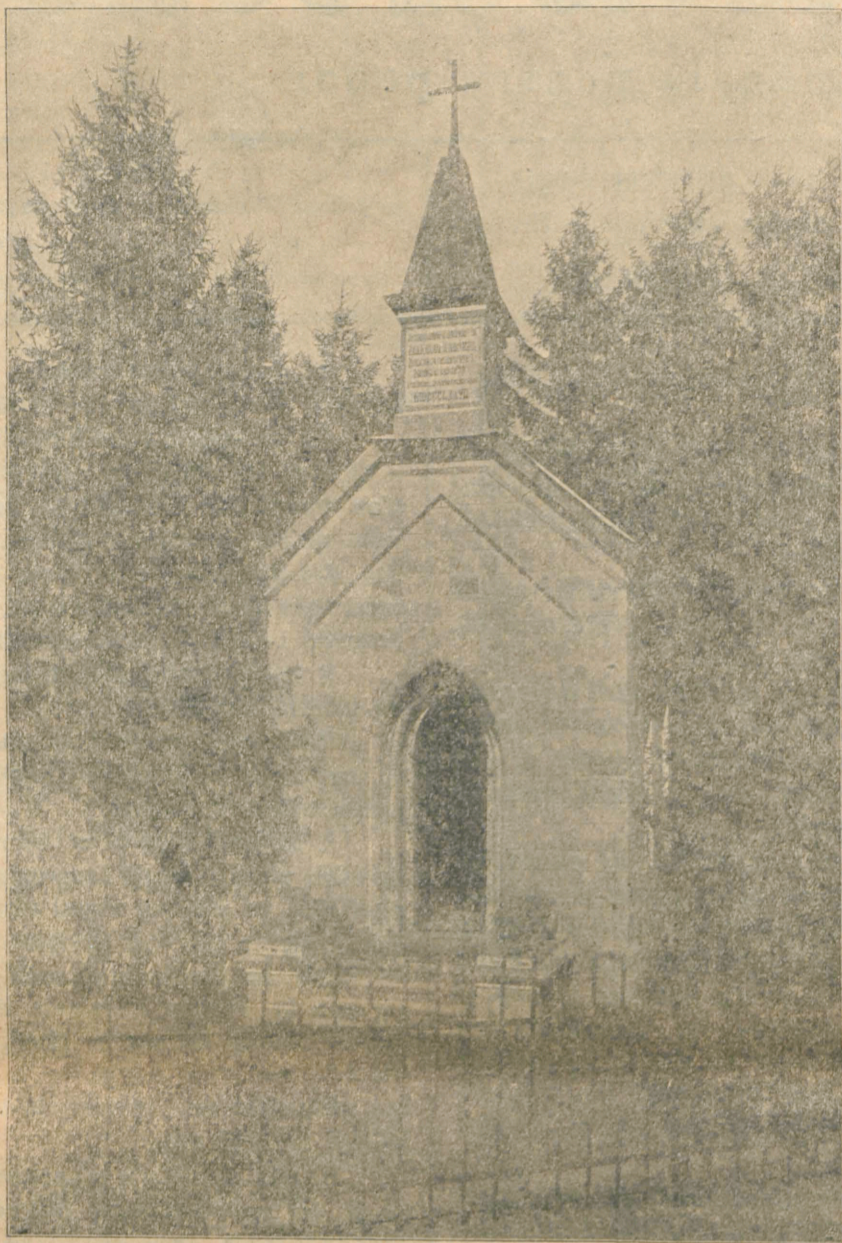
În fruntea profesorilor cari țin lecții stă neobositul Apostol: Domnul Nicolae Iorga, încunjurat de vr'o 20 de profesori, dela toate școlile înalte din țară.

Celce vrea să știe cum stau științele vremii, și cum prin ele viața se poate îmbunătăți, să treacă la Vălenii de Munte, care a avut între oaspeții săi pe însuși prințul țării noastre și pe Regina noastră, profesori, studenți, preoți, învățători și iubitori de cultură din țară și străinătate.

E singura școală în țara noastră de acest fel și care prin rostul său va intra în istoria culturii neamului, iar timpul de azi va dobândi cea mai simțitoare îmbunătățire pe urmele propagandei ce se răspândește de aici ca dintr'un vulcan de tărie sufletească. Sfătuim pe toți ceice au răgaz și mijloace să treacă pela Vălenii de Munte.

Mormântul lui Șaguna în Rășinari.

„Stâlpul de foc“, să nu rătăcim în biserică.

În acest mausoleu e mormântul «Marelui Andreiu». Stau la intrare doi lei jeliți. Sunt lucrul pictorului Liuba, mort de tânăr. La umbra mormântului a crescut poetul Oct. Goga, fostul ministru. Ca fiu al Rășinarului și membru al Academiei a vorbit la serbările șaguniene. Iată cum vede poetul Goga acest loc de închinare al neamului: Mormintele sunt, pe seama morților lăcașuri de odihnă; pe seama viilor vase de sfinte moaște; urmașii se opresc la pragul lor ca să smulgă din tainele vieții ce a fost, să descifreze îmboldirea unei puteri sau să culeagă un învă-

țământ pentru ziua de mâine. De-asupra fiecărei cruci din cimiter se țese o poveste care luminează în veșnicie. Sunt cruci cu pară galbină ca a soarelui când sfintește: la căpătâiul celor mulți, cari se întorc în liniștea pământului.

Dela alte cruci se ridică stâlp de foc, fulgerător în noaptea vremii și împrăștiie lumina celor ce au trăit spre slava neamului și au lăsat o moștenire neuitată. Și când văd lumina aceea, călătorii se întăresc și sunt pe calea cea bună. Așa e acest mausoleu pentru neamul nostru românesc.

La începutul războiului mondial.

Când s'a început războiul mondial, striviți sub călcâiul apăsătorului, conducătorii naționali asigurau pe Unguri că le vom fi «credincioși» și simțemintele de frățietate le vom pecetlui și cu jertfa de sânge a noastră.

Așa erau vremile. Anumiți bărbați de «dincolo» au încrestat la răvaș aceste mărturisiri cu durere. Până atunci: Maghiarul fusese apăsător și la nevoea lui românul să-i fie frate!

Unul însă care s'a gândit la mulțimea poporului, care mergea la moarte pentru

biruința altora, Dl Nicolae Iorga a scris următorul duios și profetic îndemn:

Către Români cari cad pe câmpurile de luptă streine.

Către acei bieți săteni români din văile Ardealului, de pe câmpiile mănoase ale Banatului și Ungariei, din munții Maramurășului, cari, ca ai lor și ai noștri de același sânge, din preajma mănăstirilor Bucovinei, s'au dus să-și verse sângele pentru steagul care este al unuia și altuia dar al nației românești nu e.

li împușcă gloanțele, îi sfârtică ghiulelele, și la Belgrad, de unde ne vine cea dintâi listă de morți cu sergentul Olariu în frunte, și la Șabaț, și pe Drina, și la Noua-Suliță sub ochii noștri, și în șesurile Poloniei, unde s'au trimes, cu minciuna că Rușii sunt la Iași și deci ei, Românii ardeleni, ar fi chemați să ne răsbune, regimentele din Țara Oltului și din Țara Bârsei, acei cari cântau sub fereștile ziarului românesc din Brașov «La arme» al Brașoveanului Iosif.

Fiind cei mai viteji și fiind trimeși, pretutindeni, cei dintâi ei dau cel mai mare număr de morți și răniți. Și peirea, suferința li vine adesea din mâna altor Români ca și dâșii, viteji și ei și trimeși, pretutindeni, cei dintâi, cari luptă pentru alte steaguri decât tricolorul neamului nostru.

Cumplită fatalitate, necunoscută poate lor, sfâșietoare însă pentru inimile noastre, cari știm și cari nu putem împiedeca.

Dar este și o mângâiere în mijlocul unei așa de mari dureri, o mângâiere care ar putea aduce un zâmbet pe buzele celor cari mor.

Când soarta orânduiește ca părți dintr'un popor să lupte pentru alții, să lupte între sine pentru alții, stăpânii cari au poruncit măcelul se bucură. Se bucură pentru ceice cad la dușman, și, pentru ceice cad la dâșii, dacă nu se bucură, nu plâng.

Un gând ar ajunge însă ca să le oprească păgâna bucurie. Este o dreptate pe lume. De sigur că este. Și această dreptate face ca orice știință, orice jertfă a unui individ, ca și a unui popor, oriunde și oricum s'ar face, să se reverse, peste oricâtă vreme și împotriva oricării piedici, asupra lui.

Să fiți deci voioși aceia cari, în strigăte de comandă străină, sub steag străin muriți! Undeva un alt steag se ridică, în măsura în care voi vă cheltuiți vitejia, vă dați sângele tânăr, fără să-l vedeți. El se ridică, tot mai nalt, tot mai larg, săltat în sus și răsfirat de fiecare silință desnădăjduită a puterii voastre care se stinge. Și să știți că urmașii voștri, în ciuda tuturor puterilor lumii, sub acest steag pe care în neștiință, în durere și în întunecare voi l-ați înălțat, desfășurat și sfințit, vor fi toți împreună.

10 August 1914.

Scrisori dela sate.

— Despăgubirile de războiu. —

Abonatul nostru d. Nicolae Miclăuș ne arată că a avut pagubă de războiu, prețuită în 61.860 coroane după prețurile din 1919 și n'a primit nici o despăgubire.

Alți păgubiți de războiu din acele părți ovrei și unguri au luat despăgubire încă dela stăpânirea ungurească. Pagubele pricinuite Românilor din partea armatelor germane și ungurești nu le-au plătit zicând că ni le au făcut «frații noștri» și să așteptăm până vor veni ei să ni le plătească.

Iată, că s'a adevărit ce ziceau ei în batjocură, dar de pagubele Românilor nu vrea nime să mai știe nimic.

Dăm sfatul nostru dlui N. Miclăuș din Pui să se adreseze deputaților și senatorilor din județ și aceștia să miște la minister cauza care doarme somnul de veci fără să o tulbure cineva.

Vorbe înțelepte.

A învăța pe copiii tăi să facă binele, însemnează a le lăsa moștenirea cea mai prețioasă.

Doamne, auzi-mă!

III. Impărați C. XVIII. 30-46.

Evangelhia în Dumineca a 10-a după Rusalii. 16/29 Iulie c.

După Marcu Cap. V. v. 14-30.

Vol sunteți lumina lumii... Dacă ochiul tău te smintește, scoate-l și-l aruncă dela tine, căci mai bine să peară unul din măduarele tale decât întreg trupul tău să arză.

Creștinii trebuie să strălucească prin fapte bune, purtări alese simțiri creștinești și vorbe cuvîncioase.

Cea mai bună dovadă a vredniciei cuiva sunt faptele lui, roadele din care se cunoaște pomul.

Și Evangelhia aceasta mai cuprinde un mare adevăr, că nu poți face nici o ruptoare cu păcatul, cu răul, dupăcum nu se împacă focul cu apa și lumina cu întunerecul. Mai bine sărac și cu nume bun decât bogat și blestemat de toți.

Puțină corupție, puțină stricăciune e ca aluatul care se simte în toată frământătura! Deci răul trebuie combătut oriunde, oricând și fără de nici o cruțare.

La praznicul Sfântului Proroc Ilie.

Și a zis Ilie către popor: apropiați-vă către mine, și s'a apropiat tot poporul către el, și așeză jertfelnicul Domnului cel săpat. Și a luat Ilie douăsprezece pietre după numărul semințiilor lui Israil, precum a grăit către dânsul Domnul, zicând: Israil va fi numele tău. Și a clădit pietrele în numele Domnului, și a întocmit jertfelnicul Domnului cel săpat, și a făcut groapă împrejurul jertfelnicului, întru care încăpeau două măsuri de sămânță. Și a grămădit lemnele pe jertfelnicul ce făcuse, și a tăiat bucăți cele de jertfă și le-a pus pe lemne și le-a pus pe jertfelnic. Și a zis Ilie: aduceți mi patru vedre de apă, și le vărsați peste jertfă și peste lemne, și au făcut așa, și a zis: turnați a doua oară, și a zis: turnați a treia oară, și au turnat a treia oară. Și umbra apa împrejurul jertfelnicului, și

groapa se umpluse de apă. Și când era vremea a se aduce jertfa, a venit Ilie Prorocul, și a zis: Doamne Dumnezeul lui Avraam! și al lui Isaac! și al lui Israil! auzi-mă Doamne! auzi-mă astăzi cu foc! Ca să cunoască tot poporul acesta, că tu ești Domnul Dumnezeu lui Israil! și eu sunt robul tău, și pentru tine am făcut lucrurile acestea! Auzi-mă Doamne! auzi-mă! Ca să cunoască poporul acesta, că tu ești Domnul Dumnezeu, și tu ai întors inima poporului acestuia înapoi! Și a căzut foc dela Domnul din cer și a mistuit jertfa, și lemnele și apa cea din groapă și pietrele și lutul l-a lins focul. Și a văzut tot poporul și a căzut pe fața sa, și a zis: adevărat Domnul este Dumnezeu, Domnul acesta este Dumnezeu. Și a zis Ilie către popor: prindeți pe prorocii lui Vaal, ca nici unul dintr'înșii să nu scape, și i-au prins pe dânzii, și i-a dus Ilie la râul Kison! și i-a junghiat acolo.

Pentru ce ia Ilie 12 pietri să zidească jertfelnicul său?

Pentru că voia să arate și prin aceasta că Evreii cu cele 12 seminții desbinate totuș alcătuiesc un singur neam, și în ochii lui Dumnezeu nu e decât tot acel neam, cu care a încheat o legătură și pe care l-a trecut prin Marea Roșie.

Ilie n'are altă menire decât să le aducă aminte Evreilor de legea lor strămoșească și de minunile lui Dumnezeu, pe care i le-a arătat lor. Focul s'a pogorât din Cer peste jertfelnic îndată ce s'a rugat Dumnezeului făcător de minuni și mai mari.

Dar ploaia a întârziat să se pogoare pe pământ.

Chiar și un om cu atâta credință ca Ilie e făcut să aibă răbdare până ce înțelege planurile lui Dumnezeu.

Atunci să nu ne perdem răbdarea și cu învățare să rugăm pe Dumnezeu să ne asculte cererile noastre.

Dumnezeu nu trimite daruri din cer aceluia cari stau cu brațele încrucișate.

Ia în deșert credința celce zice: — De ce m'aș mai ruga, căci și fără ruga mea Dumnezeu știe de ce am lipsă!

Dumnezeu ne îndeamnă să-i smulgem prin rugă și râvna ferbinte darurile pe care ni le dă din iubirea ce ni-o poartă.

Și sluga lui Ilie se întoarse și zise: *Nu se arată nimic,*

Iar noi, când ne rugăm de Dumnezeu să umple inimile noastre de dragostea sa, — căutând cu deamăruntul vedem cu mirare de multeori că inimile noastre sunt goale.

Un nouaș mic se va ivi la orizont, foarte mic, încât abia se zărește.

Dar oricât de mic ar fi, pentru Ilie el este și e un semn, că Dumnezeu l-a ascultat.

Semnele cele mici ale dragostii lui Dumnezeu, sunt arvuna împlinirii tuturor făgăduințelor sale.

Dacă n'ar trebui să ne rugăm lui Dumnezeu de toate bunătățile, am sta să credem că toate bunurile le primim în dar. Dar Dumnezeu vrea să-i facă oftările noastre în suflete o locuință vrednică de a se sălășlui în noi.

Rugăciunile fără umilință sunt ca norii de plumb, cari amenință să se prăbușască peste pământ, pe când acele rugăciuni, cari topesc sufletele noastre, trec peste stavila depărtărilor nemărginite și nu se opresc decât înaintea tronului celui Atotputernic.

Binecuvântat fie în veci numele Dumnezeului nostru, carele ne dă tărie să biruim toate ispitele și ne lasă să petrecem ziua de fața Lui.

O Doamne, dacă cea mai ferbinte dintre dorințele noastre e să-ți facem voia Ta și să ne cucerim Ție, atunci nu mai încape în inima noastră nici o deșertăciune.

Dă-ne putere să facem binele ce-l așteaptă lumea dela noi și ascultă toată ruga, pe care o punem înaintea Ta prin mijlocirile fiului tău și ale Mântuitorului nostru Isus Hristos. Amin.

I. Beleuță, prof.

Vești bune dela sate.

— Serbătorirea marelui Mitropolit Șaguna în Codlea. —

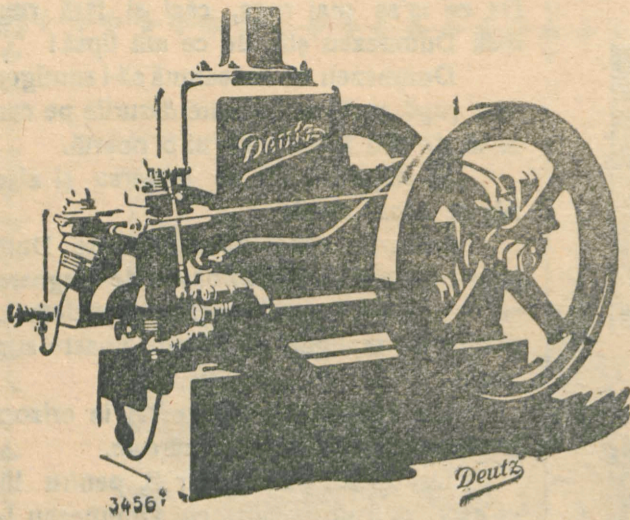
Această frumoasă sărbătoare a avut loc în ziua Sf. Apostoli Petru și Pavel, începându-se cu slujba parastasului, în mod înălțător servit de către Dl preot Gh. Fl. Prejmereanu în fața corpului ofițeresc, a elevilor liceului Mihai Viteazul și a numeroșilor locuitori.

La sfârșitul slujbei apoi preotul ne recheamă în memorie mărețele fapte prin care marele Mitropolit și-a asigurat vecinica recunoștință a poporului nostru slujind pentru toate generațiunile ca model de muncă și viață neprihănită, închinată binelui de obște. Seara a avut loc o producțiune frumoasă, deschisă de o cuvântare rostită de Dl dir. Ioan Pascu, arătând însemnătatea muncii uriașe desfășurate de Șaguna pentru Biserica și neam, a cărui existență și vază a asigurat-o, în timpuri grele de restriște.

S'a cântat un frumos imn în memoria marelui Arhiepiscop de elevii coloniei școlare din loc care a plăcut mult, precum și corul tinerimii din sat condus cu mare dibăcie de preotul nostru. Producțiunea s'a terminat cu vorbirea de încheiere a Dni profesor C. Dinu dela liceul Mihai Viteazul din București, care în cuvinte înălțătoare arată cât de mult datorim acestui mare Arhiepiscop și cum trebuie sărbătorită amintirea unor bărbați providențiali, de seama lui Șaguna.

Șușu Ioan.

Treeratul (îmblătitul).

Avantajele mașinelor mici de treerat.

Moșiile mari au dispărut la noi în mare parte; în locul lor avem mai mulți proprietari mici de pământ. Dacă pe moșiile mari era rentabil de-a ținea mașini mari de treerat, azi nu mai este nevoie pentru astfel de mașini, în schimb însă sunt foarte căutate mașinile de treerat de un sistem mai mic.

Astfel de mașini au trei feluri de avantagii. 1. întâia: micul agricultor le poate purta ușor dintr'un loc într'altul. 2. A doua: astfel de mașini cer mai puțin lucrători. O gazdă de om poate treera cu familia lui, sau cu rudeniile și prietini, fără să mai bage lucrători plătiți foarte scump cu ziua. 3. A treia: mai mulți agricultori punându-se laolaltă pot cumpăra mai ușor o mașină mică de treerat fiind cu mult mai eficientă decât una mare.

Cum se pot folosi mașinile învechite de treerat?

Mașinile de mână pentru treerat în multe părți zac aruncate la o parte și au fost înlocuite cu cele manate de cai. Și acestea la rândul lor au fost înlocuite cu cele de benzin. Unde însă sunt căderi de apă și se pot pune în mișcare cu puterea apei, — toate mașinile de treerat fac servicii bune.

La noi încă în multe părți mașinile de treerat se pun în mișcare de o macara (largham) la care se prinde de regulă 4 cai. Lucrul unei astfel de mașini de treerat e foarte scump și mulți proprietari vând din cauza aceasta macaraua cu mașină cu tot,

deși de multeori mașina s'ar putea folosi încă cu succes întrebându-se:

In loc de macara și 4 cai un motor de 4 H P (cai putere).

La un largham cu 4 cai de multeori e lipsă de o putere de aproape 2 cai pentru a pune o singură macara în mișcare și numai restul — puterea de 2 cai — se transmite mașinei de treerat. Deci o prea mare parte a puterii se pierde nefolositor. De altfel punerea în mișcare a unui motor nu necesită mai mult timp decât se cere pentru a prinde 4 cai la macara. Nici consumul de benzină

nu e mare. Un motor folosește pentru fiecare HP la oră $\frac{1}{2}$ l. sau 35 dkgr benzină, ceea ce ar face pentru un motor de 4 HP, presupunând să lucreze la zi în timpul treeratului 12 ore la zi, 24 litri sau 17 kgr benzină ușoară. Pe când așezarea în loc a motorului e un lucru ușor, la macara se face greu și cu multă trudă.

Macarale nu se mai întrebunțează decât în agricultură și ar fi timp să dispară și de aci, căci agriculturii li stau la îndemână în loc de macarale motoare ușor de montat și manipulat cu un efect mai eficient și mai bun.

Motoarele cu benzină sunt mai bune decât mașinile cu abur.

Azi se găsesc motoare de benzină atât de perfecționate încât lucrează și ele tot așa de bine ca și mașinile de abur. Nici reparații nu trebuiesc mai multe, din contră reparațiile la motoare sunt mai eficiente ca de exemplu reparațiile de cazan la mașina de abur. Mai au motoarele avantajul, că se pot pune în mișcare în câteva minute, pe când cazanul mașinei de abur trebuie încălzit cu oare înainte. Faptul că motoarele necesită mai puțină apă și material de ars (a 4-a sau a 5-a parte celui necesar la mașina de abur) e important mai ales în regiunile îndepărtate de căi ferate, unde transportul materialului de ars întâmpină de multeori greutăți.

Reese deci în mod evident, că e mai rentabil și mai bine de a întrebunța motoare și nu mașini de abur; aceasta nu numai la punerea în mișcare a mașinilor de treerat, ci și la alte mașini întrebunțate în agricultură.

I. S.

Inștiințare.

Anul școlar 1923/24 la Școala Normală «Andrei Șaguna» începe la 15 Septembrie n. Elevii noi se primesc:

1. În clasa I băieți, cari au certificat de bună absolvire al școlii primare cu nota generală cel puțin «bine», au certificat de bună purtare și nu au trecut de 14 ani. Pentru această clasă sunt libere 15 burse à 2000 lei și 15 semiburse à 1000 lei, plătite de Ministerul Instrucțiunii.

2. În clasele II—III se primesc, ca solvenți, băieți cari au terminat cu succes cel puțin bun cl. I respectiv cl. II la o altă școală normală. Pe lângă un examen de diferență se primesc și băieți cari au terminat cu succes cel puțin bun cl. II la un liceu ori la o școală medie și au vârsta corăspunzătoare.

3. În clasele IV—VIII se primesc elevii și eleve cari au terminat cu succes cel puțin bun clasele corăspunzătoare la o școală normală cu 8 clase.

Toți elevii sunt interni. Taxa internatului este 5000 lei anual. În cazul, când această sumă nu ar fi suficientă pentru întreținerea elevilor Consistorul Archiepiscopalian își rezervă dreptul de a o urca în cursul anului școlar în proporție cu creșterea scumpetei.

Elevii noi mai plătesc didactru și taxe școlare 325 lei, iar elevii vechi 315 lei.

Într'o clasă, conform regulamentului școlar, pot fi primiți 40 elevi, și anume: 15 bursieri, 15 semibursieri și 10 solvenți.

Primirile în clasa I se fac în baza unui examen de concurs, în celelalte clase în baza certificatului școlar și a unui examen de diferență. Inștiințările să se adreseze până la 1 Septembrie n. Direcțiunii Școlii Normale «Andrei Șaguna» Sibiu cu următoarele documente: a) act de naștere dela oficiul stării civile; b) extras din matricula botezătorilor; c) certificat școlar; d) certificat de vaccinare. Aspiranții la burse vor mai înainta: a) certificat despre situația familială și averea părinților și b) o declarație iscălită și de părinți (ori tutori) în fața primarului comunal, în care se obligă a servi ca învățători cel puțin 10 ani, în caz contrar vor restitui bursa. Primarul va confirma indentitatea iscăliților.

Examenele de concurs se vor ține în 10—11 Septembrie, examenele de corigență și particulare din 11—14 Septembrie, iar înmatriculările din 12—15 Septembrie n.

Elevii primiți sunt obligați să aducă: 4 cămăși, 4 perechi de ismene, 3 cămăși de noapte, 4 perechi ciorapi, 6 perechi obiele, haine de pat (saltea, cearșafuri, pentru schimb, șol ori plapomă, pernă și o cuvertură de pat), 3 ștergare, 3 servete, păhar, cuțit, furculiță, lingură, o ceașcă, 3 farfurii, pieptene, săpun, perie de dinți, perie de haine și de ghetă, ață, ace, briceag, uniformă și încălțăminte necesară și o violină.

Director: V. Stan.

Oastea noastră crește.

Se apropie anul de când cetesc mult prețioasa Dv. gazetă, a cărui preț nu-l pot socoti.

Cu multă plăcere aștept sosirea gazetei, dar nu numai eu, ci și vecinii mei, cari în timpul Duminicii după amiază ne adunăm de regulă în casa unuia din noi, sau la poartă, înaintea casei în stradă după cum e timpul și cetim frumoasele articole aflate în ea. Aflând scopul ce-l urmărești Dv. și dorind a intra și eu în oastea Dv. și să știe toți frații ostași că și eu vreau să fiu cu dâșii împreună, iar cetitorii ca martori, că am lăsat și eu cele 2 fapte rele, trimit alăturat și «hotărârea» semnată:

Subsemnatul gândindu-mă cu luare aminte la mântuirea mea sufletească, mă hotărăsc prin aceasta, cu începere de acum să scot din traiul meu sudalma și beția. Imi dau seama ce păcate grele sunt aceste: cu sudalmă de cele sfinte batjocoresc și răstignesc pe Mântuitorul meu, iar cu beția las pe Satana să se facă stăpân peste mine și voia mea.

Mă lapăd cu ură și scârbă de aceste păcate și mă hotărăsc de acum înainte să-mi păstrez mintea și judecata așa limpezi și curate cum mi le-a lăsat Dumnezeu meu și limba deasemenea să mi-o pun numai în slujba Lui.

Întru prin aceasta hotărâre în rândul acelor cari se vor hotări ca și mine, ca astfel toți împreună ca niște buni ostași a lui Hristos să începem lupta cea sfântă a curățirii vieții noastre de păcatele cele multe și grele.

În fruntea oștirii noastre stă Mântuitorul Hristos și El ne va duce la biruință. Pe Mântuitorul meu, Isus Hristos, rugându-l să mă ajute și pe mine ca să lupt în oastea Lui, iscălesc această hotărâre ce s'a făcut pentru binele și mântuirea mea sufletească.

Sân-Nicolaul-mare, la 7 Iunie 1923.

Ieftimie Petrașcu econom,
abonat al gazetei «Lumina Satelor».

Școala inf. de meserii, Viștea de jos.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința celor interesați că înscrierea elevilor în clasa I la această școală se face cu începere dela 15 August a. c. Cererile de înscriere vor fi adresate Direcțiunii școlii până la 1 Septembrie, când se va ține și concursul de admitere, asupra următoarelor obiecte: Aritmetica și limba română. Cererea va fi însoțită de următoarele acte: Extrasul de naștere, actul de vaccinare. Certificatul de absolvire a 6 clase primare rurale, sau 4 clase urbane, având etatea între 12—14 ani.

Durata învățământului practic și teoretic este de 5 clase.

Elevii sunt externi sub îngrijirea și întreținerea părinților. Elevii săraci, orfani de război pot primi ajutoare dela Minister.

Învățământul practic cuprinde următoarele secțiuni:

1. Ferăria-lăcătușeria.
2. Tâmplăria de mobile și binale.
3. Rotăria de căruțe și trăsuri.

Din beneficiul net rezultat dela comenzi, 50% din care se depune la Cassa de economii pe numele fiecărui elev și li se dă acești bani numai la terminarea școlii, când li se eliberează suma în unelte și bani.

Absolvenții acestei școli fac numai un an serviciu militar și obțin brevete de măestri în comunele rurale și urbane.

Dela 1 Sept. se înființează și un internat pentru 40 elevi.

Învățământul este gratuit pentru fiii de români.

Viștea de jos, (Făgăraș) la 13 Iunie 1923.

Director: D. Jalteanu.

Poșta Redacției.

D. I. P. Cluj. Intrebarea ce ne-o pui, ne face să dăm un răspuns tuturor cetitorilor noștri.

Săptămâna viitoare patronii și tipografii încheie un nou contract pe un an de zile.

De pe acum se observă frecări între patronii, cari se plâng de scumpete și între tipografii, cari cu greu pot trăi cu plata de azi.

Nu credem să ajungă lucrurile la o grevă a tipografilor.

Atunci n'am putea scoate nici noi foaia noastră, dar nu numai noi ci toate ziarele de aici.

Cel mai bun semn că învoeala s'a făcut va fi primirea la vreme a foii, — iar dacă nu o vei primi să știi că e din pricina neînțelegerilor dintre patroni și tipografi.

Patronii sunt dispuși să facă orice jertfă și să sperăm că nu va fi, de ceace te temi D-ta, adică grevă.

Podgorenilor. Articolul despre Peronospora viilor al D-lui prof. D. Comșa ne-a sosit prea târziu. Il veți citi în numărul viitor.

Cum umblă târgurile și negoțelul.

Târgurile din săptămâna aceasta (după calendarul nou):

29 Iulie: Apoldul mic, Ațel în 31. Avrig Păpăuț. In 3 August: Hărăscrac, Lona, Șomcuta mare.

Târgul de marfă în orașul Ocna-Sibiului se va ține în ziua de 6 August, cel de vite în 3 și 4 August. Sect. vet. I. Inst.

Prețul (valuta) banilor a stat în săptămâna trecută așa:

1 dolar american	cu Lei	202—
1 franc francez	" "	11.70
1 coroană cehă	" "	6—
1 levă bulgară	" "	1.90
1 dinar sârbesc	" "	2.25
100 coroane ungurești	" "	1.70
100 coroane austriace	" "	— 30
100 mărci nemțești	" "	— 12

Leul s'a ținut peste 8 și jumătate centime franceze.

Știrile săptămânei.

Dela Directoratul despărțământului Sibiu al Asociației. Adunare generală a despărțământului Sibiu al Asociației se ține în ziua de sfântul Ilie în Ocna Sibiului d. p. 3 ore, cu dare de seamă despre situația acestei însemnate tovărășii culturale, cu sfaturi pentru public, și cu nouă arondare a despărțământului și cu organizare nouă. Se invită toate satele din jurul Ocnei în vederea alcătuirii unui despărțământ al Asociației cu sediul în acest centru.

Seara va fi concert urmat de joc.

Despărțământul Lăpușul-unguresc al „Asociațiunii” pentru literatura și cultura poporului român își ține adunarea generală la 5 August st. n. Cu această ocaziune se va comemora și semicentenarul morții întâiului președinte și întemeietor al «Astrei», Andreiu baron de Șaguna după următorul program: 1. Dimineața la 10 ore Sfânta Liturghie și Parastas în capela ort. cu răspunsurile date de Corul Episcopiei ort. din Cluj. 2. Deschiderea adunării la ora 3 p. m. 3. Raportul general despre activitatea despărțământului în 1922 și 1923. 4. Raportul casierului. 5. Disertație

despre viața și activitatea lui A. Șaguna. 6. Insciere de noi membrii. Seara concert dat de Corul Episcopiei ort. din Cluj, cu cântări religioase, melodii populare și cântece naționale.

Despărțământul Agnita al Asociațiunii își va ține adunarea ordinară în 2 August st. n. («Sfântul Ilie»), după amiază la 3 ore în sala festivă a primăriei comunale din Agnita, cu următorul program: 1. Deschiderea adunării. 2. Raportul comitetului. 3. Prelegeri și disertații cari se vor ivi. 4. Inscierea de membri noi. 5. Alegerea delegaților despărțământului pentru adunarea generală. 6. Propuneri și închiderea adunării. Seara tinerimea studiosă română din plasa Agnita va aranja o producțiune teatrală-declamatorică, în sala de spectacole a «Hotelului comunal». Inceputul la ora 8^{1/2} seara.

Aviz. Direcțiunea liceului «Gheorghe Lazăr» din Sibiu face cunoscut, că certificatele de absolvire a cursului inferior se pot ridica de cei interesați la cancelaria liceului, începând dela 24 Iulie c.

Ceice n'au prezentat toate actele necesare, se obligă a le prezenta năntârziat.

Cu ocaziunea liberării certificatului fiecare elev va prezenta Direcțiunei reciproce de 10 Lei vărsați la Stat (art. 68 din Reg. șc. sec.).

Aviz: Cetiți poșta redacției!!

Convocare. Toți p. t. părinții, tutorii ai elevilor, precum și binevoitorii școlii primare urb. de stat din Sibiu sunt rugați cu cea mai mare stăruință a lua partea la adunarea generală, care se va ține Duminică în 29 Iulie a. c. în edificiul școlii primare de stat din Sibiu, strada Avram Iancu 13, orele 11 a. m., conform Decretului lege privitor la organizarea comitetelor școlare.

Această adunare va avea chemarea, a alege din sinul său un comitet școlar, pentru școlile primare de stat din loc.

Direcțiunea

Membrii noi la «Reuniunea meseriașilor români din Sibiu» s'au înscris: a) fondatori: Ioan U. Soricu, profesor și deputat, Demetriu Câmpian, referent cons., Ioan Mafteiu, subșeful Siguranței, Sibiu, Virgil Pop, farmacist, Ionel Henteș, șeful serviciului de indentificare la prefectura poliției Sibiu și Stefan Popa-Luca, restaurator, achitând fiecare taxa de câte 100 Lei; b) pe viață: Ioan Caicuțiu cu taxa de Lei 50. Comitetul.

Anunț Conform ordonanței Prefecturii județului Sibiu cu Nr. 1848 din 10. Iulie a. c. se ordonă o carantină de câni pe 90 zile până la 18 Octombrie 1923, de oarece atât în orașul și județul Sibiu, cât și în alte orașe și județe s'au ivit mai

multe cazuri de turbare a cânilor și multe cazuri de mușcare la oameni.

În restimpul acesta toți câinii trebuie ținuți legați în curte și pe stradă pot fi conduși numai cu botnița și legați cu curea.

Sect. Vet. I. Instanțe.

Cele 2 săcuri. La Budapesta, Ungurii au o statuă care arată pe fostul lor rege, sfântul Ladislav călare cu săcurea în mână. La această statuă, au ținut o adunare și unul din vorbitori astfel a grăit:

«Să ne rugăm ca sfântul Ladislav să ne trimită săcurea lui de luptă. Noi vom ști ce trebuie să facem cu ea și toate cuvintele și toate gândurile noastre nu trebuie să aibă alt scop decât să ascute săcurea de luptă a sfântului Ladislav».

Spre norocul nostru și noi avem o săcure (ascuțită gata). Este săcurea lui Mihai Viteazul care stă și el călare la București cu fața întoarsă spre Budapesta și cu săcurea ridicată ca și când ar zice: «ogoiți-vă nărozilor, că de nu, iară mă slobod asupra voastră!»

Ce am fi pățit de rămâneam sub Unguri? În unele părți din Ungaria încă a ajuns Reforma Agrară de acolo să împartă oamenilor pământ. Dar ce s'a întâmplat? Românii de acolo au fost cu totul scoși din îndreptățire la pământ așa că din cel 60 de mii de Români ce trăesc în Ungaria nici măcar unul singur nu este care să fi căpătat vre-un petec de pământ. Românii li se spune în față: «duceți-vă în România să vă dea acolo pământ căci pământul nostru cel unguresc nu-i de nasul vostru valahilor»...

Și la noi încă tot mai sunt unii nesocotiți și nărozi cari șoptesc că «era mai bine sub Unguri». Cari astfel șoptesc, să poștească dincolo la Ungaria.

Mai sunt încă 10 mii prizonieri români în Rusia. După știrile din urmă venite din Rusia, mai avem prin Rusia vre-o 10 mii de oameni. Numai în Moscova trăesc vre-o 4000 ca lucrători la fabrici, iar alții ca lucrători de pământ la gospodăriile din jurul orașului. Alții trăesc în Nordul Rusiei ca mici gospodari, dintre cari cei mai mulți s'au căsătorit și s'au așezat pentru totdeauna acolo. Prin loagările de prizonieri de prin Siberia se află acum numai foarte puțini.

Stăpânirea noastră nu s'a îngrijit de ajuns pentru aducerea prizonierilor noștri acasă. Sașii spre pildă și au adus de pe acolo pe aproape toți oamenii lor.

Bere de 200 milioane lei aruncată în râu. Din New-York se scrie că în urma opririi băuturilor spirtuoase, poliția a asvârlit în apă berea fabricii Schvarts, reprezentând o valoare de un milion de dolari, s'au circa 200 milioane lei.

Bețivilor li s'a strâns inima văzând berea curgând gârlă.

„ALBINA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII

CENTRALA SIBIIU.

FONDATA LA ANUL 1872.

SUCURSALE: Brașov, București, Cluj, Lugoj, Medias, Târgul-Murăș, Timișoara, Sân-Mărtin.

Capital deplin vărsat	Lei 25,000.000—
Fonduri de rezervă	16,000.000—
Depuneri spre fructificare	256,000.000—

Legături cu toate centrele din țară.

:: Lucrează direct cu cele mai mari bănci din America. ::

== Are o secție specială pentru afacerile americane. ==

Jertfește anual sute de mii Lei pentru scopuri de binefacere și culturale.

Primește

♦ Depuneri spre fructificare ♦

de plată la vedere cu 5% dobândă, fără considerare la sumă.

Pentru Depuneri cu termin fix plătește 5^{1/2}%—7% după mărimea sumelor și durata termenelor de plată. — Darea către stat o plătește institutul din al său.

(64) 6—10

CAUT UN POST de morar, având
acte în bună regulă.
Adresa: **Costea**
Avram comuna Richișdorf Nr. 52, posta
Biertan (județul Târnavei mari). [111] 3-3

Primul atelier românesc pentru reparaturi

în care pe lângă prețurile cele
mai convenabile se reparază
tot felul de mașini precum:

**Motoare, Automobile, Ba-
toze, Locomobile, Mori**
și tot felul de Mașini agricole.

Atelierul se află în:

Sibiu, Târgul vitelor vechiu Nr. 4.

Pentru numeroase comenzi se roagă
cu stimă: [107] 3-3

Frații Simtion și Bedelean.

Vizitați!

Prima piatrărie românească

unde se află Cruci și Monumente de tot soiul.

— Prețuri moderate. —

Cu stimă **IOAN CHIDU,**

măstru pietrar,

Sibiu, str. Podului 7/a
(lângă biserica gr.-cat.)

(54) 15-20

ATELIER SPECIAL DE PICTURI DE FIRME

precum și specialități de lu-
struire de mobile și binale
în culori de ulei, lac și Email.

(63) 9-25 **N. Tălmăcean,**
Sibiu, strada Mitropoliei 30.

Cel mai mare depozit de

Mașini de bucatărie

(cupatoare pentru culină),

neintrecute în soliditate și construcție per-
fectă, peste 8000 bucăți vândute, precum și

CASSE DE BANI

(Wertheim) din fier și oțel, sigure contra
focului și spargerii, pentru cari dau deplină
garanție, se află totdeauna gata cu prețurile
cele mai moderate la (97) 6-29

E. Purece,

fabrică de casse de bani și lăcătușerie de construcție,
Sibiu, str. Gen. Averescu (fostă Gușterii) 34.

Intreprindere nouă! Industrie română!

Turnătorie de fer și metal

Sibiu, str. Dorobanților 34

— fosta strada Lungă —

Primește orice comandă pentru turnat
după model sau după obiecte. :: ::

Reparații de orice fel: Motoare, mori,
construcții de fer și apeduct, garnituri
de treerat, instalațiuni electrice etc.

(81) 5- **Buzdughină și Hoza**
Sibiu, str. Dorobanților 14.

PENTRU CE MOTOARELE noastre DE BENZINĂ DE 4 HP. tip M. A., fabricațiune a fabricii de motoare din Deutz, (Langen & Wolf) sunt indispensabile pentru orice atelier de mică industrie sau agricultură ?

În urma bunelor lor calități, ce le însușim mai jos, au devenit indispensabile :

Aceste motoare mână :

Mașina de scărmanat lână, rândeaua mecanică, mașina pentru găurit, macarale, mașină pentru tocat carne, dinamuri, mașină pentru ascuțit, tocilă, ferestrăul, centrifuga, mașina de îmblătit, mașina pentru tăiat nutreț, pompe, mori ș. a. ::

Avantajele speciale :

Motoarele sunt simple, ieftine, mici și sigure. Aprinderea sigură, consumă puțin combustibil, se manipulează ușor, mare durabilitate, foarte ușor transportabil în urma greutății foarte mici, se poate întrebuița și la scopuri, la cari trebuie să fie transportat, ceea ce se poate face și de către oameni pe o capră portabilă. — Montarea și schimbarea pieselor e foarte ușoară. Refrigerajia foarte bună.

Aceste motoare într'adevăr înseamnă o avuție întreagă pentru proprietar.

:: :: N'a mai fost tip de motor atât de bun și ieftin! :: ::

Furnizăm aceste motoare cu prețuri foarte ieftine, deoarece dorim să introducem în tot locul tipul nostru de motor, pentru că mica industrie și gospodărie să poată lucra mai rentabil și să câștige oamenii mai mult.

→ Motoarele noastre sunt neintrecute! ← [111] 2-6

— Cereți oferte și prospecte. Vi-se trimite gratuit! —

DEPARTAMENTUL MAȘINILOR AL REUNIUNII AGRICOLE S. A.

— Sibiu, strada Sării Nr. 22. —

SUCURSALE: Sighișoara, str. Baier Nr. 47. Mediaș: Piața Cazarmei Nr. 15.

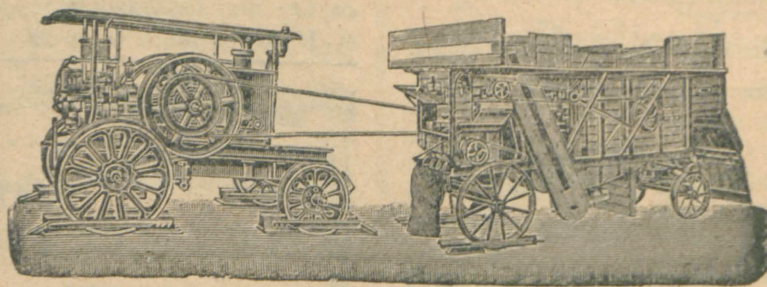
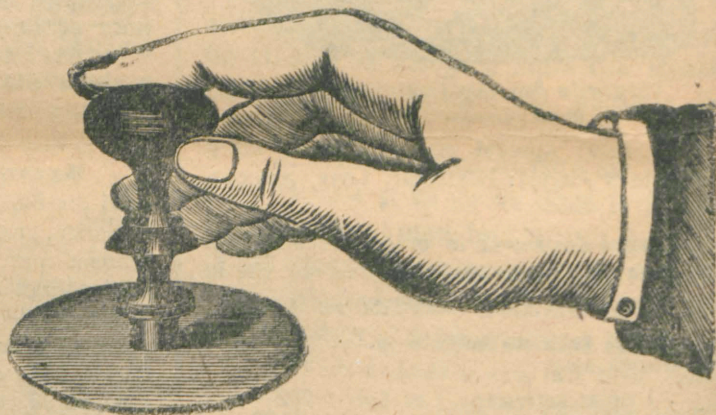
Prima fabrică română de stampile

Oct. L. Vestemean

Sibiu, str. Tribunei Nr. 14.

Execută tot felul de stampile din cauciuc, diferite meda-
lioane, precum și sigile din me-
tal pentru sigilarea în ceară,
mașini de numerotat și cu data
zilei din metal și orice lucrări
ce se țin de bransa aceasta.

Comandele să se adreseze
la „Librăria arhidiecezană”,
Sibiu, str. Mitropoliei Nr. 45
sau direct la fabrică. (102) 3-

La cumpărarea!

Garniturilor de treerat cu motor

nu mai depindeți de străinătate!

Noi furnizăm garnituri de treerat de fabricațiune proprie în execuție prima, asi-
milare construcțiunilor scumpe din străinătate, cu garanție îndelungată și condi-
țiuni avantajoase. Garniturile noastre de treerat cu lagăre, cu bile de precizie
:: :: au avut peste tot un succes strălucit. :: ::

!! Se pot vedea oricând în fabrica noastră. !!

O întrerupere de funcțiune este exclusă, deoarece
toate părțile de rezervă se pot furniza prompt.

:: La cerere ofertă detaliată gratis! ::

„SCHIEB”, FABRICĂ DE MAȘINI S. P. A.

SIBIU, strada Sării Nr. 35-37. [101] 3-3